

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 34.

Göteborgske

S p i o n e n.

Lördagen, den 22 Augustii, 1772.

Fortsättning af N:o 33.

På det wi måtte få all den idee om denna wakra Staden, som i anseende til wåre korta härwistande war mögelig, gjorde wi en tour rundt omkring, och funno belågenheten, så åt land- som sjö-sidan högst angenäm och fördelagtig. Man ser på alla sidor af Staden ej annat, än watten, grafwar, canaler, tråd, hus och Skeps-master; och under det man promenerar i de skönaste alleer i werlden, charmerar denna variation af så behageliga och olika objecter til den grad, at man icke balancerar til at falla Rotterdam den tackaste plats i Europa.

Åt hafssidan äro fyra portar af wacker architecture. Den grenen af Maes-floden, som löper in i staden, och är fullkomligt navigabel, heter Kotta, hwaras orten såde sit namn. Det är intet minst behageligt at se stora och swåra Skepp

komma hem långwäga ifrån, och lägga sig midt i staden utan för sina ägares dörrar, hwarest de blifwa utlastade; en förmån, som icke hells wa Amsterdam skal äga, emedan stora lastdragare icke kunna komma längre än til Zundersee, där man är oblikerad utlasta halfwa ladningen, innan de kunna bringas in på Pampus och Amsterdams ström.

En stor del af Rotterdams Handlande säges wara Angelsmän, fastän här äfwen äro etablerade Fransoser nog många. Minsta antalet skal wara nationela Holländare.

Den 10, N. 7 om morgonen, embarquerade wi oss på treckschuyten til Delft. En och annat af oss hade icke proberat tilföre detta lättwindiga res-sättet, som därföre föreföll så mycket mera angenämt. Canalen å omse sidor war beprydd med stöna hus och lust-platser, wid hwilka merendels äro trågårdar och wid wattenbruket bosquetter formerade i salar m. m. Hwilka gifwa en coup d'œil, som intager den som icke sedt sådant förr.

Efter en god timmas resa kommo wi til Delft, och hundo icke mera än wandra twärt igenom Staden til stället, där wi måste gå bort med en ny treckschuyt til Leyden.

Wi hade således icke tillfälle at för denna gång
gen

gen se det, hwaraf Delft med skäl kan skryta, det är det Oraniska husets prägtiga Tombeau, som Republikuen i stora kyrkan härstädes låtet upresa afraförst åt Wilhelm af Nassau, som 1584 wardt mördad af en Balthasar Gerard. I samma kyrka är ock et prägtigt monument öfwer den store Amiralen Tromp.

Under det wi frukosterade och wäntade på at flockan skulle ringa til vår afresa, bleswo wi underrättade at staden icke har någon besynnerlig stark rörelse, fastän mycket rika Inwånare, och dessa bestå måst af sådant folk, som dels warer i handel, men lemnat af all uegoce; dels af en hoper Adel, som ledsna wid pragt, någon och fäfånga i Hag, det är den stora werlden i Holland, hafwa retirerat sig hit, för at i ro och lugn lefwa sina öfriga dagar.

Delft säges hafwa en och annan Fabrique, ibland andra en, som tilwerkar det porcellaine, som utomlands är så mycket begärligt.

För öfrigt är Staden rätt wacker på Holländska wiset, det är, försedd med täcka hus, propra gator och en myckenhet af bryggor och canaler. När man i anseende härtil har sett en Stad i Holland, så har man sedt alla.

Wi gingo af härifrån och stannade efter en timmas resa i Leydsen-dam, en widlyftig och

ffön Dorp eller By, där trecksuyn omblyttes. Wi förbehöllo oss beständigt Ruffen, et litet afskildt rum på skutan, där man är mycket besqwämligare än i det almänna rummet, där man intet alltid är wiss om godt sällskap. Diferencen i kostnaden är allenast några styfwer.

Wi hunno fram til Leyden kl. 2 efter middagen eller just middags. Sjön eller wattenresan hade giswret oss god appetit och wi gingo til et dukat bord i et Angelskt hus, där våra Bord-camerader äfwen woro Angelsmän. Med sin Angelska språk-sfrihet, som war dem medfödd, förenade de ännu den, som Studenter gemensligen taga sig, det är at tala utan at tänka och criticera hwad de icke förstå. De woro lögeliga nog däruti at de icke låto sin medifance falla på någon, än en hoper stora och förnåma i deras egen Nation, som en Carl af Northumberland, Vice-Kung af Irland, hans Fru, Lord Dute med flera.

Lyckeliga nog at hafwa slutat wår måltid, efter en timmas härwaro, lemnade wi wårt sällskap, gjorde en liten tour i Staden, och begåfwo oss til trecksuynen för Harlem.

Leyden lärewid en ny hitresa bättre beses och fölgagteligen nogare beskrifwas.

Icke långt ifrån Leyden, passerade wi den
namns

nannkunnige Professor Boerhaves hus, en skön stenbyggnad med wacker belägenhet, och något fram bättre Harle-camp, som är namnet på den bekanta Cliffordska trädgården, hwilken Arch. och Riddaren Linnæus beskriswet i sin bok: Hortus Cliffortianus. Det war ofw surprenant at höra, det wår Skeppare kände Herr Archiatern. Han sade sig ofta hafwa fört honom til och ifrån Amsterdam, och berättade ofw Linnæus, som nu bor i Göteborg, sade han, bodt hos Cliffordt här på hans trädgård 2 år, och skriswet en bok ofwer örterne därstädes ic. Han försäkrade ofw, at han war en lärd Man.

Denna resan til Harlem war snarare slutad, än wi önskade. Wi ankommo kl. 5 om aftonen, och som det war ofw omögeligt at hinna til Amsterdam i tid, besloto wi at stanna qwar ofwer natten. Inmedertid gjorde wi wårt wistande här så nyttigt, som wi kunde.

Slutet härnäst.

Stads Nyheter.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 15 och 19 Augustii.

Lond.	76	- - -	76	- - -	D. R:mt.
Amst.	71	- - -	71	- - -	M. R:mt.
Hamb.	76	- - -	76	- - -	M. R:mt.

Kyrko:

Kyrko-Tidningar.

I Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 14 til den 21 dennes födde 4 Gosse och 1 Flickobarn. Wigde Krono-Befälningssmannen Herr Jonas Simberg samt Enkan Anna Catharina Kollinius. Döde Drängen Jonas Andersson, 26 år, drunknad: Betjenten Swen Bergström, 20 år, af släckfeber. Besökaren Höks Hustru, Hedwig Helena Lundbeck, 50 år, af tårande sjukdom: Torparen från Dahls land, Helse Ekelöf, 74 år, af ålderdom: Jungfru Elisabets Hall, 36 år, af tårande sjukdom, samt 3 barn af okänd barnsjuka, rödsot och slag.

I Kronhus-Församlingen äro ifrån den 12 til den 21 dennes födde 5 barn. Död Soldaten Hindric Carlsson, 29 år, af hetlig feber: Soldaten Anders Söderberg, 33 år, af rödsot: Soldate-Doteren J. Hallberg, 13 år, af maghsjuka: Handlangaren Johan Dahl, 42 år, af rödsot: Handlangaren Hans Flinkes Dotter, 11 år, af dito: Soldaten Peter Röberg, 24 år af dito: samt 1 barn af tröskan.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Stora Hamnegatans Note. Tisdagen Köpmansgatans Note. Onsdagen Sillegatans Note. Torsdagen Kronhusgatans Note.

Rundgörelser.

Nästkommande Måndag eftermiddag blifwer ytterligare aucion i Landshöfdinge Residentens-huset här i Staden, då utbudning sker af en tvåsitsig nymodig stats-wagn, med stål-axlar, 1 par nymodiga stång-selar, säng- och lin-kläder, samt meubler, med mera. Högade köpare inställa sig kl. 3 eftermiddagen.

Nästkommande Torsdag, den 27 dennes, kl. 10 före middagen, kommer, på Ost-Indiska Compagniets wanliga Auctions-rum, at försäljas någre Kadade theer, jämte någon öfverblefwen steps-proviant, och gamle Inventari-perfedlar, såsom kött, fläsk, omalen senap, koppar, järn- och blåc-saker, samt duk-tyg och tranrossar, hwaröfwer förteckningar på Compagniets Contoir kunna läsas, och warorne uti des Magazin genast beses.

Til Alingsås qvarnar ästundas en Rickelig Mölnare, som tilltror sig at sköra qvarn med dubbelwerk. Om willoren fås bested i Alingsås hos Herr Lector Rothof.

Holländt sill uti fertondelar, af första och bästa fångsten, nyligen inkommen, jämte något parti Gydamer ost, samt Holländt smör uti större och mindre fastager, finnes för billigt pris hos Herr E. Förstén.

Finsigtat och sammanmalet extra godt Norrböpingss rågmjöl finnes til köps uti runnor hos H. N. Flobeck. Allahanda sorter grödre och finare hattar, jämte de och bästa castors dito, finnas för billigaste pris til köps hos Hattmakaren Kempfert, på Sillegatan.

Uti Herr Rämner Sireni hus äro följande Cavalerie-mönderings perfedlar infatte, näml. en carabin, en hatt med guldgalon, et eschabraque, et par pistoler med hylster och kappor, et par handskar, samt en wärja med gehång; hwilket til högade köparens underättelse kundgöres.

En silfverpenning är på gatan uphittad, och fatt igenfås, när kännemärke med mera uppgifves.

På en Herregård, 2 mil från denna Stad, är bortstulen en på bleke liggande dråls-wäf, 24 alnar lång och 7 qvarter bred, fulblekt, med mönster liknande små trån, med bigärning på ena sidan. Skulle någon kunna skaffa densamma til rätt, han gifwe det tillkänna på Boktryckeriet, des omak skal blifwa heberligen förskott.

Följande bly-wigter äro utur et hus, för några dagar sedan, bortstulne, näml. en på et halft lisp., en på 5 skåp., en på 4 dito, en på 3 dito, och en på 2 dito. Eho som desse wigter kan tilrätta skaffa, har at undfå någagtig wedergålning.

En dugtig häst, som kan wid nu instundande paradering nyrias, samt spak både för stjutning och trummor, är til köps eller kan, emot hyra, bortlegas. Underrättelsen ökes på Boktryckeriet.

Gifwes härmed tillkänna, at Holmbergs Bokläda är nu flyttad uti Herr Belr. von Dltens hus; hwar est finnas följande nya Dansta böcker til köps: Holmbergs Danste Stue-Plats, 7 vol., 13 dal. Ejusd. Heltos och Heltinders Historier, 14 d. Probst Berners Märktwärdigheter, sammansattade på des 7 åriga resa omkring de Evangeliske Christnas Församlingar i Tyskland, 2 d. inb. Pontoppidans Danste Uelas, 5te tom. 20 d. Hela Werket complet inb. kost. 80 d. Franste b. Dansta Bibeln, 4to, 1769, 10 d. Larorika exempel af människor, som låter sig draga til Christum den Korsfästa, och huru de funnet alt sit nöge uti hans blod och får, 3 d. 16 s. Gletschers Historiska Skrifser om Romersk Catholska Latans Huswud-Grunder, 4to Fr. b., 20 d. Wäys Inledning til Handels-Wetenskapen, 2 vol. W. b., 9 dal.